

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่นในเขตเมือง
ชื่อผู้เขียน	นางเบญจา รักพงษ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสวรรณ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต ดวงสา กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลียนผดุง กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่นในเขตเมือง ในด้านพฤติกรรมการคบเพื่อน การบริโภค การนันทนาการ และกลไกการเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านี้ด้วย การวิจัยนี้ใช้วิธีเก็บข้อมูลโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์และแยกแยะเป็นหมวดหมู่เพื่อตอบวัตถุประสงค์และนำเสนอโดยการบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. วัยรุ่นมีพฤติกรรมการคบเพื่อนเป็น 4 ลักษณะ คือ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน การคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนแบบหมู่คณะ และการคบเพื่อนสนิท มีพฤติกรรมการบริโภคเป็น 2 ลักษณะ คือ การบริโภคตามรสนิยมของแต่ละบุคคล และการบริโภคตามแฟชั่น พฤติกรรมการนันทนาการของวัยรุ่นจะแสดงพฤติกรรมที่คล้าย ๆ กันหรือเหมือนกัน เช่น การชมภาพยนตร์ ชมโทรทัศน์ ฟังเพลง เป็นต้น

2. วัยรุ่นในสังคมเมืองเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม การเรียนรู้ทางตรง ได้แก่ การอบรมสั่งสอนของครอบครัว และโรงเรียน ครอบครัว เครือญาติ และครูเป็นกลไกทางสังคมในการอบรมสั่งสอน ส่วนทางอ้อม ได้แก่ การสังเกตของวัยรุ่นและการเลียนแบบพฤติกรรมที่พบเห็นจากตัวแทนการขัดเกลาทางสังคมของสถาบันต่างๆ และจากสื่อมวลชน

3. กลไกการขัดเกลาพฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่น ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อนและสื่อมวลชน มีบทบาทแตกต่างกัน กล่าวคือ ครอบครัวมีบทบาทในการขัดเกลาพฤติกรรมทางสังคมให้แก่วัยรุ่นในทุกเรื่อง แต่ปัจจุบันมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นน้อย เนื่องจากผู้ถ่ายทอดคือ พ่อแม่ ไม่มีเวลาใกล้ชิดเด็กพอ ส่วนโรงเรียนก็มีบทบาทน้อยลงเช่นกัน ครูในปัจจุบันนี้ไม่มีเวลาเอาใจใส่นักเรียน และไม่ปรับตัวทำให้เกิดช่องว่าง เด็กไม่ศรัทธาและไม่เลื่อมใสครู กลุ่มเพื่อนเป็นตัวแทนการขัดเกลาที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก ทั้งนี้เพราะว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการเพื่อน ต้องการการยอมรับ เพื่อนซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกันช่วยให้เข้าใจความรู้สึกจึงสามารถชักชวนให้คล้ายตามและมีพฤติกรรมที่คล้ายกัน สถาบันสื่อมวลชนเป็นกลไกการเรียนรู้ทางอ้อมที่สำคัญมาก เพราะลักษณะของสื่อที่มีเทคโนโลยีสูง การถ่ายทอดที่ทันสมัย แบนเนี่ยน ผ่านเนื้อหา และต้นแบบที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง

4. แรงจูงใจและความต้องการ เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมเป็นสำคัญ วัยรุ่นต้องการได้รับการยอมรับและการชมเชยจากกลุ่มที่ตัวเองสังกัด ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นเงื่อนไขที่สัมพันธ์กับโอกาสการเรียนรู้ของวัยรุ่น วัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นรอบข้างได้ดีก็ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ในทางตรงกันข้าม วัยรุ่นที่เข้ากับคนอื่นไม่ได้ก็จะปิดกั้นการเรียนรู้ของวัยรุ่นผู้นั้นด้วย คุณลักษณะเฉพาะตัวของวัยรุ่นเป็นปัจจัยภายในอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมที่แตกต่างกัน วัยรุ่นที่มองการณ์ไกลจะกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ส่วนวัยรุ่นที่เฉื่อยชากับสิ่งรอบข้าง ก็จะมีพฤติกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่ไม่พึงประสงค์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เป็นสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นหล่อหลอมให้วัยรุ่นเรียนรู้กฎเกณฑ์ค่านิยมที่ต่างกัน

Thesis Title	Learning of Social Behaviours of Urban Juveniles		
Author	Mrs.Benja Raxpong		
M.Ed.	Nonformal Education		
Examining Committee	Assoc.Prof.Dr. Chukiat	Leesuwan	Chairman
	Asst.Prof.Dr. Dusit	Duangsa	Member
	Asst.Prof. Youngyut	Plianphadung	Member

Abstract

This thesis was intended to examine urban juveniles' social behaviors learning in such areas as friends-making, consumption, recreation as well as learning mechanisms leading to the acquisition of such behaviors. The thesis relied on observation, interview and focus group discussion techniques in collecting needed data. Subsequently, collected data were checked and categorized before analytically and descriptively presented. Research findings were as follows:

1. Four types of friends-associating behavior were identified : those with same and opposite sexes; that with a collective group; and that with close friends. As regards consumption behavior two types were discovered, individual preferences-based and contemporary fashions-based. Recreational behaviors were found to have been quite similar. They were movies and television viewing and music and song listening.

2. Urban juveniles acquired social behaviors both directly and indirectly. Direct learning and acquisition resulted from family, school, relative and teacher efforts.

Indirectly speaking, urban juveniles learned and acquired social behaviors through their observations and imitation of those behaviors exhibited by representatives/advocates of various socialization agents/agencies including the mass media.

3. Family, school, peer group and mass media, though assuming different roles, were found to have served as urban juveniles' social behaviors-refining mechanisms. Obviously, Families played such role in every aspect of their lives. However, they had little influence over their adolescent charges, i.e., as transmitters, they spent little time with them. Similarly, school teachers had little time to care for their students and did not adjust themselves to their students. Therefore, the latter did not have faith and confidence in the former. Peer groups, on the other hand, became more influential as social behaviors-refining/socializing agents. This was so because adolescents needed friends and needed to be accepted by friends. Like-minded friends were quite capable of appreciating one another's feelings and concerns and, therefore, able to mutually shape similar behaviors. Moreover, the mass media were found to have served as powerful indirect social behaviors-learning mechanisms since they had at their disposal shrewd, modern and hi-tech information-transmitting means such as visuals and sound. For example, they were able to powerfully transmit famous stars' or important figures' activities juveniles could imitate.

4. It was found that motivation and desires served as powerful pushing factors for juveniles to learn about and acquire certain social behaviors in order to fulfill their social needs of recognition and admiration from their chosen groups. Inter-personal relations are known to facilitate juveniles' learning opportunities. Those who are well related to peers around them are in a better position to learn more. On the contrary, those who are unable to get along with others will inevitably find their learning path and opportunities considerably hindered. Moreover, juveniles' individual ideosyncracies recongnizably feature as another crucial internal factor that helps bring about their differing social behaviors. Those, for example, who are far-sighted will be more

enthusiastic to learn while those who are apathetic to those around them are more likely to end up with undesirable behaviors. Finally, socio-economic, cultural and environmental factors constitute, individually and collectively, the context which stimulates, shapes and brings about in each juvenile and among them differing rules-learning outcomes and personal values.